

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 536136

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr hab. Tomasz Jankowski**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów: Psychologia (stacjonarne jednolite magisterskie)****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok II - Semestr 3**Punkty ECTS:** 4**Forma zaliczenia:** Egzamin**Cele przedmiotu:**

- C1 - przedstawienie istotnych zagadnień z zakresu podstaw diagnostyki psychologicznej
- C2 - uwrażliwienie na etyczny wymiar procesu diagnozowania psychologicznego
- C3 - zapoznanie z kryteriami oceny wartości narzędzi diagnostycznych
- C4 - zaprezentowanie ogólnych modeli przeprowadzania badania diagnostycznego

Wymagania wstępne:

W1 - znajomość zagadnień z przedmiotu: psychologia ogólna

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

K_W14 Posiada wiedzę na temat procesu diagnostycznego, rozumianego jako relacja międzyosobowa zachodząca w określonym czasie i kontekście oraz operuje modelem: wiedza – umiejętności – wartości.

K_W14 Rozumie znaczenie diagnozy jako elementu łańcucha zdarzeń, wie, że zjawiska, które są przedmiotem diagnozy stanowią wynik procesów, jakie do nich doprowadziły, a sam proces diagnozy stanowi rodzaj ich rejestracji, pomiaru i wyjaśniania, ale jest też formą ingerencji w ich przebieg. Wie, że efekty procesu diagnostycznego będą rzutowały na przyszłość w postaci interwencji lub decyzji, która niesie zmiany dla osoby lub grupy.

K_W14 Ma wiedzę na temat sposobu przeprowadzenia badań testowych, warunków badania, wymogów badania testami inteligencji, osobowości i umiejętności psychospołecznych oraz metodami klinicznymi.

K_W15 Ma świadomość, że procesy intelektualne i zdolności, które są przedmiotem diagnozy są wynikiem czynników dziedzicznych i środowiskowych, a sam proces diagnozy stanowi rodzaj ich rejestracji, pomiaru i wyjaśniania, ale jest też formą ingerencji w ich przebieg. Ma świadomość problemów etycznych związanych z procesem diagnozy.

K_W15 Ma świadomość, że efekty procesu diagnostycznego będą rzutowały na przyszłość w postaci zaplanowanej interwencji lub decyzji, która niesie zmiany w życiu osoby lub grupy diagnozowanej.

K_W14 Posiada wiedzę o metodach diagnostycznych, rozróżnia metody swobodne, kwestionariuszowe, eksperymentalne i projekcyjne. Zna ich specyfikę, wie, do czego służą, jaka jest ich wartość i możliwe zastosowania, zna ich zalety i ograniczenia, wie jakie są źródła potencjalnych błędów.

K_W14 Zna zasady konstruowania raportu z badań i opinii psychologicznej, wie jakie elementy powinien zawierać i jak powinien być zredagowany, zna język diagnozy oraz zasady integrowania danych pochodzących z różnych źródeł (samopoznanie, obserwacja, pomiar).

K_W15 Ma świadomość problemów etycznych związanych z procesem diagnozy oraz wrażliwość na kwestie etyczne.

UMIEJĘTNOŚCI

K_U05 Zna zasady postępowania diagnostycznego, posiada wiedzę pozwalającą zaplanować proces diagnostyczny, sformułować problem, postawić hipotezy diagnostyczne i opracować strategię ich weryfikacji. Jest świadomy socjokulturowych aspektów diagnozy.

K_U10 Korzysta z literatury fachowej i poznaje metody stosowane w badaniach psychologicznych. Wie, na czym polega adaptacja metod diagnostycznych i potrafi rozpoznawać metody spełniające metodologiczne standardy.

K_U05 Potrafi przygotować i zaplanować proces diagnostyczny: określić cel badania, ustalić jego zakres, dobrać wskaźniki i metody, prawidłowo zebrać dane, dokonać interpretacji danych ilościowych i jakościowych - w zakresie wybranej dziedziny psychologii stosowanej.

K_U08 Potrafi przeprowadzić badanie osobowości za pomocą wywiadu, kwestionariuszy, wybranych metod projekcyjnych oraz prosty eksperyment.

K_U11 Zna zasady dotyczące zachowania tajemnicy zawodowej, poufności i prywatności, wie, jak stosować je w praktyce. Przestrzega zasad etyki zawodowej.

K_U09 Potrafi przygotować raport z badań lub opinię psychologiczną, wie, jakie dane z badań powinny się znaleźć w części opisowej, jak

Opis zajęć: Diagnoza psychologiczna (wykład)

przedstawia się ilościowe i jakościowe rezultaty, potrafi je zinterpretować.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K_K01 Posiada kompetencje pozwalające na doskonalenie wiedzy teoretycznej poprzez korzystanie z literatury, kursów i szkoleń. Ma motywację do poszerzania kompetencji diagnostycznych. Wie, jak doskonalić umiejętności diagnosty, zna odpowiednią literaturę i ma dostęp do testów psychologicznych.

K_K06 Ma wykształcone podstawowe kompetencje, które umożliwiają nawiązanie kontaktu, zmotywowanie oraz efektywną współpracę z osobami badanymi a także okazanie zrozumienia i empatii. Jest świadomy znaczenia kontaktu niewerbalnego i jego wpływu na przebieg i efekty diagnozy.

Metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, dyskusja

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Niedostateczna

W - nie potrafi wymienić podstawowych właściwości psychometrycznych przynależnych metodom diagnostycznym

W - nie potrafi wymienić podstawowych zjawisk związanych z diagnozą rozumianą jako realcja interpersonalna

W - nie potrafi wymienić żadnej metody diagnostycznej

U - nie potrafi rozpoznać kluczowych problemów etycznych związanych z diagnozowaniem

U - nie zna ogólnych, podstawowych zasad przeprowadzania badania diagnostycznego

K - nie potrafi krytycznie odnieść się do stawianej przez siebie hipotezy diagnostycznej

Dostateczna

W - potrafi wymienić i omówić niektóre właściwości psychometryczne przynależne metodom diagnostycznym

W - potrafi wymienić niektóre omawiane zjawiska związane z diagnozą rozumianą jako realcja interpersonalna

W - potrafi wymienić i omówić niektóre z omawianych metod diagnostycznych

U - potrafi rozpoznać i wyjaśnić niektóre z kluczowych problemów etycznych związanych z diagnozowaniem

U - zna kilka ogólnych zasad przeprowadzania badania diagnostycznego

K - potrafi postawić hipotezę diagnostyczną alternatywną w stosunku do pierwotnej

Dobra

W - potrafi wymienić i omówić wszystkie właściwości psychometryczne przynależne metodom diagnostycznym

W - potrafi wymienić większość omawianych zjawisk związanych z diagnozą rozumianą jako realcja interpersonalna

W - potrafi wymienić i omówić większość prezentowanych na zajęciach metod diagnostycznych

U - potrafi rozpoznać i wyjaśnić większość omawianych problemów etycznych związanych z diagnozowaniem

U - zna większość omawianych zasad przeprowadzania badania diagnostycznego

K - potrafi postawić kilka możliwych hipotez diagnostycznych danego problemu

Bardzo dobra

W - potrafi wymienić i omówić wszystkie właściwości psychometryczne przynależne metodom diagnostycznym oraz pokazać ich znaczenie na wybranym przykładzie

W - potrafi wymienić wszystkie omawiane zjawiska związane z diagnozą rozumianą jako realcja interpersonalna

W - potrafi wymienić i omówić wszystkie prezentowane na zajęciach metody diagnostyczne

U - potrafi rozpoznać i wyjaśnić wszystkie omawiane problemy etyczne związane z diagnozowaniem

U - zna wszystkie omawiane zasady przeprowadzania badania diagnostycznego

K - potrafi postawić kilka możliwych hipotez diagnostycznych danego problemu oraz wskazać na sposoby ich weryfikacji

Treści programowe przedmiotu:

1. Badanie diagnostyczne jako sytuacja interpersonalna
2. Etyczny wymiar diagnozy
3. Standardy diagnozy opartej na dowodach empirycznych
4. Modele wnioskowania diagnostycznego
5. Psychometryczne właściwości metod diagnostycznych
6. Metody kwestionariuszowe
7. Metody testowe i zadania diagnostyczne
8. Metody swobodne
9. Metody projekcyjne
10. Inne metody diagnostyczne
11. Konceptualizacja przypadku
12. Opiniowanie psychologiczne

Literatura:

1. Stemplewska-Żakowicz K. (2009). Diagnoza psychologiczna. Gdańsk: GWP.
2. Stemplewska-Żakowicz K., Paluchowski W. J. (2008). Podstawy diagnozy psychologicznej. W: J. Strelau, D. Doliński (red.), Psychologia.

Opis zajęć: Diagnoza psychologiczna (wykład)

Podręcznik Akademicki (T. 2., s. 23-94). Gdańsk: GWP.

3. Stemplewska-Żakowicz K. (200...). Wywiad.

4. Anastasi, A i Urbina, S. (1999). Testy psychologiczne. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

5. Paluchowski W. J. (2001). Diagnoza psychologiczna. Podejście ilościowe i jakościowe. Warszawa: Scholar.

6. Paluchowski W. J. (2007). Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy. Warszawa: WAIp.

7. Siuta J. (red.) (2009). Diagnoza osobowości. Inwentarz NEO-PI-R w teorii i praktyce. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

8. Zawadzki B. (2006). Kwestionariusze osobowości. Strategie i procedura konstruowania. Warszawa: Scholar.

9. Langdrige D. (2007). Phenomenological psychology. Theory, research and method. Harlow: Pearson Education Limited.

10. Podręczniki do metod i testów diagnostycznych

11. Sęk H. (red.) (2000). Społeczna psychologia kliniczna. Warszawa: PWN